Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ—МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Совеэдэй орган

№ 246 (3246) | 1940 оной октябриин 22, вторник | СЭН 10 МҮНГЭ

Бурят-Монголой искусствын декада „Энхэ-Булат-Баатор“ опероор нээгдэбэ

МОСКВА, октябриин 20. Мүнөөдэр „Энхэ“ оперо табигдаба. Зүжэгэй эхилхэһээ бүри урда тээ, театрта орохые хүсэһэн хүнүүд театрын үүдэндэ угаа олон байба. Хүшэгын нээгдэлгэ ехэхэн дээшэлэлээр угтагдаба. Петрова хэзээ хэзээнэйхиһээшье үлүү һайханаар дуулаба. Гурбадахи актһаа сэрэгшүүдэй ба балетэй танецнууд үни удаан замхашагүй аплодисментнүүдээр үдэшэгдөө. Зүжэгүүд—бурят-монголой искусствын бодото триумф. Декадын бэлэдхэлэй тон богонихон болзор соо үнгэрһэниие ба тэдээндэ хабаадалсагшадай бэлигтэй ба шадабаритай байһаниие уранзохёолшод ба журналистнууд ехэтэ гайханад. Мүнөөдэр, Москвагай бүхы газетэнүүд декадада ехэхэн анхарал хандуулна. „Правда“ ба бусад газетэнүүд декада тушаа түрүү бэшэгүүдые толилбо. „Баир“ драмын табилгые, илангаяа „Цам“ танецые москвагайхид ехэтэ һонирхон хүлеэнэ.

Эдель.

УРГАН МАНДАҺАН АРАД

Мүнөөдэр, Бурят-Монголой искусствын декада эхилхэнь. Вокальна искусствын нилээд олон ба томо художнигуудай өөһэдынгөө шадабари мэргэжэлые демонстрироваһан, ССР Союзай Ехэ театрын филиалай сценэ дээрэ урда тээнь дуулдаагүй шэнэ зүйл—фольклорой үндэһэ һуури дээрэ байгуулагдаһан, бурят-монголой хүгжэмэй драма ба оперын мелоди ханхинахань, арадаар зохёогдоһон ба постановщигуудаар шэмэглэн найруулагдаһан, бурят-монголой танецнууд харуулагдаха байна. Энэ декада хадаа өөһэдынгөө амжалтануудые Советскэ Союзай столицын гражданинуудай урда демонстрировалагша ахадүү республикануудай түлөөлэгшэдые хэзээдэ баяртайгаар угтадаг москвагайхидта хүхюун һайнүдэр болохо байна.

Калмыгай ба Монгол арадай республикын арадуудтай уг шуһаараа түрэл, сүлөөдэ дуратай, зоригтүгэс бурят-монгол арад болбол мүнгэтэн урасагша Селенга мүрэнэй шудхадаг алас холын Байгалай эрьедэ ажаһуудаг. Байгал шадарай шэрүүн ба жабхаланта байгаалинь бурят-монгол арадай заншал байдалда ба тэрэнэй творчествын удхадань өөрынгөө тэмдэг оруулһан байна. Хаанта самодержавиин хархис сабхяар гэшхэгдэһэн, бурят-монгол арад болбол эртэ урда сагай агууехэ баатарнуудайгаа тухайда; хаануудта, баяшуудта, дарлагшадта эсэргүүсэһэн тэдэнэй тэмсэл тухайда үлигэрнүүдые нангинаар хадагалжа ерээ. Бурят-монгол арадайгаа гайхамшагта хүбүүдэй баатаршалгые суурхуулһан дуунуудые бэе бэедээ дамжуулдаг байгаа. Эдэ үлигэрнүүд ба легендэнүүд болбол мүн лэ декадын хабаадагшадаар Москвада асарагдаһан, бурят-монголой зүжэгүүдэй сценариин үндэһэ һууринь болобо.

Хаанта самодержавиин хайрагамгүй колонизаторска политика хадаа бурят-монгол арадай амидаран ажаһуулгадань тэсэшэгүй хүшэр условинуудые байгуулһан юм. Хаанта засаг болбол феодальна түшэмэд ноёдто түшэглэн, арадта хүсэхүртэгшэгүй ясак (дань) тохоод ба ородой шажаниие хүсөөр дэлгэрүүлдэг һэн, үхэр малай бэлшээриин ба үлэмжэ һайн газарыень арадһаа хаһадаг һэн, тиигэжэ бурят-монгол арадые гүйраншалгада ба хосорхын түйлда хүргэһэн байгаа. 1904 ондо, хаанай сэрэгэй министр Куропаткин, Чита городто бурят-монголой делегацитай уулзаха үедөө хэлээ һэн: «Хэрбээ танай арад, муу зан гаргаа һаань, таанад харюусахабди гэжэ ойлгогты. Бурхан зайлуулаг, хэрбээ танай арадай ямар-нэгэн дураараа болохо ябадал гаргахаяа, гэсударииин зарлигта эсэргүүсэхээ һанаа һаань, таанар дары газар дээрэһээ хюһагдан хаягдахат. Таанарай мүрһэншье үлэхэгүй. Эндэ хэды олон ород сэрэгүүдэй байхые харана гүт. Эдэ сэрэгүүдые зуугаад мянган болгожо шадагдаха, тиихэдэ таанар агшан зуура дарагдаха ба үгыхэгдэхэт. Таанар эрилтэ хэхэ ёһогүйт. Таанар гансал хайра гүйжа болохо байнат».

Хаанай сатрапанууд ба нютагдахи ноёд баяшуудтай хамта, буддын шажаниие баримталагшад аашалжа байгаа. 44 дацан ба 14000 ламанар болбол зоной оюун сэдьхэлыень мунхаруулан, хүлисэнгы ба номгон байхые номлон, Бурят-Монголдо буртаг нүлөөгөө тараажа байгаа.

Революциин урда тээ бурят-монголнуудай дунда 3-4 процентнь грамотна байһаниинь гайхалтайшье бэшэ. Эхэнэрнүүд бүгэдөөрөө грамотна бэшэ байгаа. Дошхон хатуу условитой энэ хизаар болбол хаанта засагта эсэргүүсэн тэмсэгшэдые—революционернүүдые сүлэдэг газар байһан юм.

Сүлэгдэгшэд болбол энэ арадай зоболонто хүшэр байдалые хүнгэдхэхые оролдон, гэгээрэл болбосоролой эхи захые бурят-монгол арадта асаржа байгаа. Ород ба бурят-монгол арадай хоорондохи хани барисаанайнь үндэһэ һуури эгээ тэрэ сагта тодхогдоһон байна, тэрэ хани барисаань Октябрьска Социалистическэ революциин һүүлдэ иимэ ехээр толотон бадараа. Гражданска дайнай үедэ, ажалша бурят-монголнууд ород партизануудтай гар гарһаан барилсан ябажа, сагаангвардейцинэнүүдтэй ба японско интервентнүүдтэй дайлалдаһан байна.

Бурят-Монголдо Советскэ засаг тогтоһоор 20 гаран жэл болоо. Урдань сүлэлгын газар байһан энэ хизаарай үнгэ шарайнь эдэ онууд соо танигдашагүй болотороо хубилаа, бурят-монгол арадай ажабайдалынь танигдашагүй болотороо хубилаа. Хаа яа агнуушадай орсохон гэрнүүд байдаг зэрлиг ой тайга соо, эрхимклассай промышленна предприятинууд байгуулагдаа. Советскэ Бурят-Монголой промышленность хадаа томонууд паровозуудые, товарна ба пассажирска вагонуудые ремонтлодог ба бүтөөдэг байна. шэл үйлэдбэрилнэ, социалистическэ малажалай продукциие болбосоруулна. Зэдын вольфрамай комбинат хадаа советскэ металлургиие вольфрамаар хангана. Байгалай загаһанай консервын заводуудай продукцинь бүхы Советскэ Союзда элирхэй мэдэгдэнэ. Шулуун нүүрһэнэй шахтанууд, модо хюрөөдэлгын заводууд, алтанай приискнүүд, графитна руднигууд болбол Советскэ Бурят-Монголой промышленностинь болоно, тэрэнь урда сагта хооһон губи байһан энэ ороной экономикодо хүндэтэ һуури эзэлнэ.

Арадай ажабайдалайнь янза ондоо боложо, үндэһөөрөө хубилаа. Нүүдэл байдал дахяад бусахагүйгөөр арилаа. Уншалгын байшантай, һургуулинуудтай, клубуудтай, больницануудтай шэнэ колхозно селонууд ургаа. Малажал ба олзобориин ангуудай үсхэбэри түргэнөөр хүгжэнэ. Революциин урда тээ Бурят-Монголдо тариан ажал ба овощь тарилга һая эхилжэ байһан аад, мүнөө Бурят-Монголой колхозууд болбол нютагайгаа эрилтые хангахада ба республикаһаа газаа тээшэнь абаашахада хүсэд хүрэхөөр таряа, картофель ба овощь тарина.

Арадай культурань хэмжээлшэгүй ехээр ургаа. Мүнөө ехэ наһатай зоной 97 процентнь грамотна болонхой. Бүгэдэнитын долоон жэлэй һуралсал амжалтатайгаар бэелүүлэгдэнэ. Бурят-Монголой өөрынь литература бии болоо. Книгэнүүд, газетэнүүд, журналнууд ба радио хадаа үргэн зоной шухала хэрэглэл болобо.

Урдань харанхы мунхаг ба барга бүдүүлиг байдал соо зобоһон, Бурят-Монгол арад болбол революциһаа хойшо өөрын интеллигенцитэй—партийна ба советскэ хүдэлмэрилэгшэдтэй, багшанартай, врачнуудтай, уранбэшэгшэдтэй, уранзураашадтай, артистнуудтай, композиторнуудтай, хүгжэмшэдтэй болоо. Советскэ Бурят-Монголой культурань, МНР-гэй газар дээрэ ажаһуугаа монгол арадта ехэ нүлөө хэнэ. Буир-Нуурһаа эхилэн, Син-Цзянай хилэ хүрэтэр холын Монголой захагүй үргэн тала губиин дунда тараһан нүүдэлшэд хадаа баруун тээхи ахадүүнэрэйгээ—советскэ Бурят-Монголой ажалшадай алдар соло ба илалтанууд тухайда магтаал түүхэ хэлсэжэ байдаг.

Бурят-Монголой искусствын декада болбол тус арадай культурна ургалтын үшөө нэгэ толотомо гэршэнь мүн болоно. Тэрэнэй хабаадагшад—арадай хүбүүд. Тэдэнэй талант ба шадабаринь—социалистичекэ байгуулалтын условидо лэ хүгжэхэ аргаяа олоһон байна. Мүнөө Москвада харуулагдаха зүжэгүүд болбол өөһэдтөө бодото арадай байдалые шэнгээнхэй. Тэдээниие юрэ хүгжэмэй культурын дүүрэнги образууд гэжэ хаража болохогүй, тэдэ хадаа имагта лэ эхилэлгэ ба түрүүшын алхамууд болоно гээшэ гэбэшье, мүнөө хэгдээд байһан зүйлнүүдынь хадаа советскэ искусствын бүхы дээжэнүүдтэ тон үнэтэй нэмэлтэ оруулба. Бурят-монгол арад болбол культурна ургалтын замаар урагшаа дабшажа, тон богонихон сагай торшо соо гигант ехэ алхам хэһэниинь имагта лэ гайхамшаг. Советскэ бодото байдал хадаа иимэ гайхамшагта илалтануудаар дүүрэн байдаг.

Бурят-монголой искусствын декада—энэ хадаа арадай культурна болбосоролой результат, агууехэ ород арадай ба бурят-монгол арадай культурна эбтэ хани барисаагай результат мүн. Бурят-монголой зүжэгүүдые байгуулгада ород уран зураашад, хүгжэмшэд, композиторнууд болбол искусствын нютагай деятельнүүдтэ угаа ехэ туһаламжа үзүүлбэ. Бурят-монголой зүжэгүүд фольклорой үндэһэн дээрэ байгуулагдаһан болобошье, тэдээндэ ородой үндэр дээдэ хүгжэмэй искусство нилээд ехэ нүлөөлгэ үзүүлээ. Энэ хадаа бурят-монголой театрын хүгжэжэ байгаа тон зүб творческо замыень тодорхойлно.

Зол жаргалта советскэ бурят-монгол арадай уран һайхан искусствые демонстрировалагшад — Бурят-Монголой актернуудта, хүгжэмшэдтэ, композиторнуудта, уранзураашадта, декадын нээгдэһэн үдэртэй дашарамдуулан, Москва—Агуухэ Советскэ Союзай столица—бүхы зүрхэнһөө халуун баярые хүргэнэ.

(«Правдын» түрүү бэшэгһээ).

РСФСР-эй Наркомпросто

Ехэ наһатанай һургуулинуудай хүдэлмэриие һайжаруулха

РСФСР-эй Арадай Гэгээрэлэй Комиссариадай коллеги болбол ехэ наһатанай һуралсалай дунда ба гүйсэдбэшэ дунда һургуулинуудай хүдэлмэриин хангалтагүй байһаниие тэмдэглэнэ. Жэлһээ жэлдэ һуралсалайнь план дүүргэгдэнэгүй. Жэл бүри һурагшадай 40 процентһээ үлүүнь тарашадаг байна.

Ехэ наһатанай һургуулинуудые бүгэдын һургуулинуудтал адляар учебнигүүдээр ба һуралсалай туһаламжануудаар хангалгые эмхидхэхэ ба методическа хүтэлбэриие шангадхахыень АССР-нүүдэй Наркомпросуудые, хизаар ба областной арадай гэгээрэлэй таһагуудые уялгалха гэжэ Наркомпросой коллеги тогтообо. Һурагшадай мэргэжэлые дээшэлүүлхэ институдууд болбол ехэ наһатанай һургуулинуудай һурагшадай мэргэжэлые дээшэлүүлхэ хүдэлмэриие үргэдхэхэ ёһотой. Хизаарнуудай ба областной ажалшадай депутадуудай Соведуудэй гүйсэдкомой тусгаар зүбшөөрэлгүйгөөр ехэ наһатанай һургуулинуудые нээхэ ба хааха ябадалые Наркомпрос хорибо. Дунда ба гүйсэдбэшэ дунда һургуулинууд бүхэнэй дэргэдэ бэлэдхэлэй группанууд байха ёһотой.

ТАСС-ын мэдээсэл

1. «СССР-эй правительство болбол 4 державануудай—СССР, Япони, Германи ба Италиин — конференци Москва дээрэ татахаар шиидхэбэ» гэжэ байгша оной октябриин 16-да «Хоци» газетэ мэдээсэбэ.

Энэ мэдээсэл хадаа тон худал байна гэжэ мэдүүлхээр ТАСС найдагдаба.

2. Румынида советскэ сэрэгүүд оробо, Хара далай дээрэ советскэ миноносец румынска кораблиие шэнгээбэ гэһэн хэбэртэйгээр «Ньюс броникл», «Дейли геральд», «Дейли мейл» ба «Дейли экспресс» гэжэ английска газетэнүүд Рейтер агентствын мэдээсэлые тунхаглаба. Стамбул дээрэ хэблэгдэдэг турецкэ газетэнүүд хадаа Галаца шадар советскэ ба германска частьнууд хоорондо тулалдаан болобо гэһэн Лондоной мэдээсэлые октябриин 16-да толилбо.

Дээрэ хэлэгдэһэн бүхы мэдээсэлнүүд хадаа ямаршье үндэһэ баримтагүй ба худал байна гэжэ мэдүүлхээр ТАСС найдагдаба.

Цэдэн Галсанов

Тенор эхилэн дуулаба...

(Бурядай түрүүшын оперын авторнууд ба наадагшадта)

Бата Кремлиин үүдэнһээ баярай магтаал уншаба,
Байлал золоор амиһан баатар хүбүүд жагсаба.
Үлигэр түүжын хуудаһан үнэншэ гараар ирагдаба:
Үрэжэлтэ энэ жаргалай үе байдал харагдаба.
Арадай арюун талант аршаан голоо халяана,
Бас, баритон хоолойтон басагадай һанаа буляана.
Тэрэ һайхан байдалаа
Тенор эхилэн дуулана.

* * *

Баян угалзаар шэмэгдэһэн бархат хүшэгэ задарба:
Байгал далайгаар номитоһон баян Бурят тодорбо;
Уужам сэгээн талымнай уян хүгжэм шангадаба,
Үбгэн дарханай үүдэндэ үнгын наадан донгодобо;
Зэндэмэни һэлмээрнь зэбэ дабтан жэгнэбэ,
Энхэ-Булат баатарнь эрхэ сүлөө зүгнэбэ.
Тэрэ мэргэвэй ариие
Тенор эхилэн дуулана.
Алта гууляар шудхуулһан арсалан, барас харуултай
Ааааг хаанай ордондо эрадай алхаха хорюултай...
Халтар харые мүшхэһэн хаантан аймаг бусаба.
Хурза, арза духарналан, худагы худанууд сасаба.
Үнэтэй һэлмэнь хаанай үгы болобо, гэлдэбэ!
Үнэн Энхэ баатарнь үнэгэ малгай үмдэбэ.
Тэрэ үлигэр түүрээжэ
Тенор эхилэн дуулана.
Хариин шэрүүн дайсанай харангын абяан дэлдэбэ,
Хамаг үргэн арадууд хамгаалалай дайнда бэлдэбэ.
Хайран Энхэ-Буладнай хаанай һэлмэ дабтуулжа,
Ээм далынгаа мүнгөөрһэ эмдүүлэнхэй тануулжа;
Баатар, түлгэшэ, мэргэшүүлһээ баранһаань хүсэтэй шалгарба,
Эрэ бэеэ бэелжэ эрэтэ зэбээрээ харбаба.
Тэрэ үлигэр түүрээжэ
Тенор эхилэн дуулана.

* * *

Малаан халзан толгойтой мантан Саян мүнгэтэнэ,
Түхэрөөн уулаар шүрьтэһэн түрэл Бурят үнгэтэнэ.
Уужам ногоон талымнай уран дуунууд хаяарна,
Уһан дорошье, агаарташ, омог дорюунаар туяарна.
Эртын сэсэн түүжынгаа эршынь шэлэн дахина,
Энхэ-Булат баатарнууд эхэ ороноо сахина.
Тиигэжэ манай ариие
Тенор эхилэн дуулана!

М. В. Фрунзе тухай шэнэ документнүүд

ЛЕНИНГРАД, октябриин 18. (ТАСС). Аральска флотилиие эмхидхэлгэдэ гайхамшагта пролетарска полководец М. В. Фрунзын үүргые харуулһан, мүнөө хүрэтэр толилогдоогүй документнүүд далайн центральна архивһаа олдобо.

1919 оной декабриин 9-дэ М. В. Фрунзе болбол, Туркестанска флодые хүтэлбэрилжэ байха үедөө, Аральска далай дээрэ флотилиие байгуулгын зайлашагүй байһаниие ба тэрэнэй зорилго ба зэбсэгжэлгэ тухай тон хурса һонороор тодорхойлһон байна.

М. В. Фрунзын үүсхэлээр байгуулагдаһан Аральска флотили болбол Туркестанска фронт дээрэ угаа ехэ үүргэ дүүргэһэн юм.

Эрхим общественнигүүд һунгуулиин комиссида оруулагдана

БАРАНОВИЧИ, октябриин 17. (ТАСС). Комсомолко нүх. Вайтуль гэгшые районой һунгуулиин комиссида элигээхэ гэжэ Ляховичска районой, Сталинай нэрэмжэтэ артелиин колхознигуудай суглаан тогтообо. Хүдэлмэридөө большевистскээр хандадаг ба эрхим стахановка юм гэжэ нүх. Вайтуль тухай колхознигууд хэлэнэ.

«Победа» колхозой члэнүүд нүх. Якупец ба Малаяр, Ляховска дунда һургуулиин һургагша София Кочергинская, активна общественницэ—гэрэй эзэн эхэнэр Петько ба бусад районно һунгуулиин комиссида дэбжүүлэгдэбэ.

СОВЕТСКЭ СОЮЗ ДОТОР

Промкооперациин шэнэ предприятинууд

Энэ жэлдэ промкоопераци олон шэнэ предприятинуудые бариба. Жэлдээ 10 миллион черепицэ гаргажа шадаха 64 черепичнэ заводууд Украинада ба РСФСР-тэ ашаглалгада үгтөө. Ороной элдэб районуудта арһанай заводууд, арһа болбосоруулгын мастерскойнууд ба бусад баригдажа, 9 бүд нэхэлгын фабрикануудай барилга дууһагдажа байна.

Гүрэнэй уриһаламжануудай ашаг

Гүрэнэй уриһаламжаар СССР-эй арад зоной олзонь таһаггүйгөөр ургана. Энэ жэлэй юһэн һарын торшо соо гүрэнэй уриһаламжа баригшадта шүүбэреэр, процент түлэлгөөр ба шүүһэн облигациин сэнгые бусаалгаар 289627000 түхэриг мүнгэн үгтэһэн байна. Үнгэрэгшэ жэлэй гурбан квартал соо арад зондо 388798000 түхэриг түлэгдөө һэн.

Һайн үдэрэй урда тээхи ярмаркануud

Союзай томонууд городуудта ба промышленна центрнүүдтэ һайн үдэрэй урда тээхи ярмарканууд колхозно базарнууд дээрэ эмхидхэгдэхэнь. Тэрээндэнь колхозууд ба колхознигууд үргэнөөр хабаадуулагдаха байна. Колхозуудай ба колхознигуудай хүдөөажахын продуктнуудые рынокдо асаралгада туһалхыень СССР-эй худалдаанай Наркомат болбол өөрынгөө нютагуудахи органуудта дурадхаба.

Автохаргын станци

МОСКВА. Ленинградска шоссе дээрэ ашаа зөөлгые түргэдхэхын тулада Москваһаа Клин, Волоколамск ба бусад городууд тээшэ элдэбын ашаатай 200 хүрэтэр автомашинанууд үдэр бүри ошоно. Клиндэ орохо харгы дээрэ Советскэ Союз соо түрүүшын автохаргын станциин барилга эхилбэ. Пакгаузууд ба служебнэ гэрнүүд бии болгогдожо, диспетчерскэ байранууд заһабарилагдаба. Станциин территори дээрэ ремонтно мастерскойнууд ба шофернуудай амарха гэрнүүд баригдаба.

Казахстанай 20 жэлэй ойн урда тээ

АЛМА-АТА. Эндэ Агууехэ Октябрьска Социалистическэ революциин XXIII ойдо ба Казахстанай 20 жэлэй ойдо бэлэдхэнэ. Жэшээлхэдэ, 1400 һууритай шэнэ театрын корпус ба культурын дворецын центральна корпус баригдаба. Калининай нэрэмжэтэ улицада—гурбан орденто, арадай Акын Джамбулай бюст байлгагдаа. Городоо гоёолгодо хэдэн уранзурагшад хүдэлмэрилнэ.

Эстониин ажалша таряашад газараа абана

ТАЛЛИН, октябриин 17. (ТАСС). Урдань Эстониин ажалша таряашадай ажабайдал хүндэ ба харанхы байгаа. Хэдэн олон налогуудай ба элдэб татабаринуудай результадта үгырһэн, ядарһан таряашадай тоо жэлһээ жэлдэ ургажа байһан юм. 1940 оной июниин 1-дэ таряашадай зээлинь 14224 миллион крон хүрэһэн байна. Нэгэнһээ 5 гектар хүрэтэр газартай таряашадай зээлинь илангаяа ехэ байба. Гансахан 1938 ондо аукционһоо 1844 хуторнууд худалдагдаһан байна.

Помещик ба кулатуудай дарлалтаһаа Эстониин ажалша таряашадые Советскэ засаг сүлөөлбэ. Газарынь бүхы арадай достоянии болоо. Мүнөө республика доторонь газар багатай ба газаргүй таряашадта газар хубаалгын хүдэлмэри дэлгэрэнхэй. Хубаагдаха гүрэнэй газарай фондынь 642 мянган гектар болоно.

Денис Давыдовай „Сэрэгэй бэшэлгэнүүд“

„Уранһайханай литературын“ гүрэнэй хэблэл болбол элитэ поэт ба 1812 ондохи эсэгэ ороной түлөө дайнай партизан Денис Давыдовай „Сэрэгэй бэшэлгэнүүдые“ гаргахань. Эдэнь хадаа революциһаа урда тээ тунхаглагдахадаа, цензураар ехэтэ хазагайруулагдажа гаргагдадаг байгаа. Мүнөө энэ книгэ болбол военно-историческа архивта хадагалагдажа байгаа бэшэгһээнь хэблэгдэхэ байна.

ҮДЭРЭЙ ТЕМЭДЭ

Колхозно банинууд тухайда

Ариг сэбэрые сахиха ба элүүрые хамгаалха хэрэгтэ колхозно банинууд угаа ехэ удхашанартай байһаниинь эли. Колхоздоо ниитын бани бариад, тэрэниие хүсэд һайнаар хэрэглэхэ—артелиин правлени бүхэнэй арюун уялга болоно.

Зүгөөр, бодото дээрэнь харахада, колхозно ниитын бани тухайда асуудал олонхи нютагуудта мартагданхай байна. Урда тээнь ашаглагдажа байһанаа орхигдоһон гү, али шэнээр бариг-дажа эхилһэн аад дүүрээдүй банинууд олон байха юм. Теэд, тэдэ банинуудые заһаха, зосоохи тухеэрэлгынь хангаха тухайда хэншье анхарнагүй.

Стахановскаар ажаллаад, аятайгаар амарха — энэ хадаа ажалшадай эрилтэнүүдэй нэгэнь мүн. Колхознигууд ба колхозницанууд банида орохо дуратай.

Хуўшан банинуудые заһахада ба шэнээр барилгада ехэ хэрэгсэл ба зөөри гаргашалагдаха бэшэ. Баниин барилгада хэрэглэгдэхэ материал ба дархашуул колхоз бүхэндэ бии. Эндэ гансахан анхарал ба үүсхэл эригдэнэ. Түрүү колхозууд болбол Баргажанай аймагай, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой жэшээгээр, хүдөө нютагуудай культурна бадаралтын түлөө тэмэсэлдэ оролсохо зуураа, колхозно ниитын бани тухайда ехэхэн анхарал хандуулна. Энэ хабарһаа хойшо нилээд олон банинууд заһагдажа, гуримтай болгогдоһон ба шэнээр баригдаһан байна.

Гэбэшье, олоншог колхозуудта энээгээр юушье хэгдээдүй. Жэшээлбэл: Закаменай аймагай, «Улаан Далахай» колхозой колхознигууд энэ оной эхилһээршье банида ороогүй байна. Түрүүлэгшэ Чернинов хадаа түсэбтэ барилганудай хүдэлмэри эмхидхэхын оронда, өөрөө саг үргэлжэ архидажа, ажалай дисциплиные һандаргана.

Хориин аймагай, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз нэгэ баахан хуушан банитай юм, тэрэнь хэндэшье туһагүй, үргэлжэ хаалтатай байдаг. Колхозно ниитын ехэ бани шэнээр бариха гэжэ хараалһан болобошье, тэрэнэй барилгын материалынь бэлэн бэшэ. Иволгын аймагай зарим колхозуудынь эгээ иимэ байдалтай.

Бани болбол бүхы колхознигуудай эрилтэнь болонхой. Ушар иимэһээ, артель бүхэн өөрынгөө хуушан банинуудые заһажа һэргээхэ ба шэнээр барилгада тусхай анхарал хандуулханьшухала. Банинуудые ээзгүйгөөр, хайша хэрэг хаяха заншалые усадхаха хэрэгтэй. Банинууд—зосоогоо хүсэд тухеэрэлгэтэй, культурна ба арюун сэбэр байха ёһотой.

Мүнөө жэлдэ элбэг ехэ ургаса хуряаһан колхозууд культурна болбосон хэмжээябуулгануудые хэзээ хэзээнэйхиһээ үргэнөөр бэелүүлхэ аргабайдалтай. Хамтын фонднуудые байгуулхадаа, колхозууд болбол хамтынгаа банинуудые һайнаар тухеэрхэ тухайда анхарха ушартай. Эдэ бүхы хүдэлмэридэ нютагай Соведүүдэй гүйсэдкомууд тодорхой хүтэлбэри ба туһаламжа үзүүлхэ уялгатай.

Омогорхол

Намарай наранай жаргажа байха үедэ, Найдан Бадмаевай бригадада ерэбэбди. Комбайнаар сохилгын хүдэлмэри түлэг ябажа байгаа. Хори шахуу колхознигууд эмхитэй хүхюунээр, согтойгоор ажаллана.

ВКП(б)-гэй Зэдын айкомой секретарь орденто Никифор Ильич Зимин стахановец-бригадир Бадмаевай гарые шангаар барижа мэндэшэлһэнэйгээ һүүлдэ, ажал хүдэлмэриинь ябаса тухай асуужа эхилбэ.

— Хэр зэргэ хүдэлмэрилнэт?—секретарь асууна.

— һүүлэй үдэрнүүдтэ һүни үдэргүй ходо сохинобди. Үшө арба мянгаад бухал үлөөд байна,—гэжэ бригадир харюусаба.

— Хэзээ дүүргэхээр хараалнат?

— һаяар дүүргэжэ шадахабди,—тобшо тодоор харюусана.

Ёһотой үнэн сэхэ, бэрхэ хүн даа,—гээд колхозой түрүүлэгшэ тэмдэглэнэ. Найдан Бадмаев колхоздо ороһон сагһаа хойшо полеводческо № 1 бригадын бригадираар хүдэлмэрилнэ. Стахановска эрхим ажалай түлөө үсөөн бэшэ шагнагдаһан байна. 1940 ондо Хүдөөажахын бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадалсажа, олонмиллионно советскэ арадай улаан зүрхэн—гайхамшагта Москвада гигант ехэ дэбжэлтэнүүдэй баян опыт хаража ерэһэн байна.

Энэ жэлдэ Сталинай нэрэмжэтэ колхоз (Дээдэ-Бургалтай) сталинска үндэр ургаса хуряаба.

Үни удаан жэлнүүдтэ үзэгдөөгүй ургаса гээшэ гэжэ үбгэд-хүгшэдүүд, омогорхолтойгоор хөөрэнэд. Тэдэнэр, өөһэдынгөө оролдолгоор ургуулһан алтан ехэ таряалангые хуряажа байхадаа баярлахашье зэргэтэй бэзэ! Колхозник бүхэн бригадир Найданай жэшээтэ хүдэлмэреэр зоригжон, тэрээнтэй хамта ажаллахые ехэтэ хүсэдэг юм. Илангаяа залуушууд-колхознигууд Найданаа магтажа, «манай бүргэд» гэжэ нэрэлдэг байна.

Колхозой баян ургаса хадаа нүхэр Бадмаевай ба членүүдэй үнэн сэхэ хүдэлмэриин үрэ мүн. Тарилгын хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэн, агротехническэ хэмжээябуулгануудые хазагайруулангүйгөөр бэелүүлһэн туладаа амжалтые түйлаа.

ЦЭДЭН ДАМБИЕВ.

Октябрь, 1940 он.

Таряа сохилгые удааруулна

Заиграйн аймагай 30 колхозуудай оройдоо 12-нь таряа сомолго ба сохилгоёо дүүргэбэ. Аймаг соонь үшөө 2500 шахуу гектар таряанай ургаса сохигдоодүй хэбтэнэ. Старо-Брянска сомоной, Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо (түрүүлэгшэнь Бурлаков) 380 га таряань сохигдохогүйһөө гадна, сомогдоошьегүй байна. Мүн, Дээдэ-Илькын, Онохойн ба бусад сомонуудта таряа сохилго удааруулагдана. Молотилканудые тухэреэн сутка ажаллуулга хаа-хаанагүй эмхидхэгдээгүй байхадань, АЗО-гэй хүдэлмэрилэгшэд амгалан һуунад. Таряа сохилго удааруулгада зэмэтэй нэгэшье нюур хуулиин хэмжээдэ хабаадуулагдаадүй.

Б. ЮРИН.

Бурят-Монголой габьяата артистка Н. Гармаева «Баир» зүжэгтэ Булганай рольдо.

М. Руновой фото.

Арадай историдо алтан хуудаһа нэмэбэ

Бурят-Монгол арадай урданай уран дуунууд, танец, хүгжэм ба бусад творчествыень ламанар ба беэнэр (улаан абажа, шажанай зорилгодо хэрэглэһэн байгаа.

Агууехэ Октябриин аша туһаар лэ, бурят-монгол арадай искусство урган һалбаржа, гайхамшагта дуушад, хүгжэмшэд, драматургнууд, артистнууд, зураашад, поэдүүд—эрхим мастернууд элирэн гараба.

Манай республикада национальна театр тогтоһоор миил 8 жэл болобошье һаа, бага бэшэ амжалтануудые туйлаа. Мүнөө эхилээд байгаа декада хадаа бурят-монгол арадай историдо алдарта шэнэ алтан хуудаһа нэмээнэ.

Уранһайханай творчествын орьёлон бадаралгатай хамта, хүнзоной культурно-болбосоролынь хүсэтэй түргөөр хүгжэнэ.

Манай орон дотор бүгэдэниитын эхин һуралсал дүүргэгдээд, мүнөө городуудта бүгэдэниитын дунда һуралсал ба хүдөө нютагуудта—долоон жэлэй һуралсал бэелүүлэгдэжэ байна.

Республикын габьяата багша М. И. КРАСНОВА

Пивын заводойхид

Улан-Удын пивын заводойхид (директорынь Берлович, парткомойнь секретарь Готолов) Октябриин урда тээхи социалистическэ соревнованиие үргэнөөр дэлгэрүүлэн, ажалайгаа бүтөөсые дээшэлүүлжэ байна. Пивын ба квасай цехүүдтэ хүдэлжэ байгаа Мухина, Чилимов, Литвинцева, Возмилова, Полянская, Степанова, Коршукова гэгшэд үдэрэйгөө нормые 150-173 проц. хүрэтэр гүйсэдхэнэд. Мүн энэшэлэн залуушууд-комсомолецууд һайнзар ажаллажа, бусадта эрхим жэшээ харуулна.

Коллективэй хамтадаа эмхитэйгээр ажалладагай үрөөр, энэ жэлэй пиво гаргалгын план октябриин 10-да 100,7 проц. дүүргэгдэбэ.

Мүнөө пивын заводойхид болбол Октябриин XXIII жэлэй ойе шэнэнүүд дэбжэлтэнүүдтэйгээр угтахын тула тэмэсэжэ байнад.

Д. ЦЫДЕНЖАПОВ.

Хотогор һайхан Хориин нютагай хоймороор, хобхо дардам харгыгаар, үргэн тунгалаг Удэ голые үгсэжэ, гургалдайн гурбан сэсэн гурбуулаа, „ЗИС“ машинануудаа зэргэлүүлэн табижа, үдэрэй хоёр сагта Удын городһоо гараһан байнамди.

Үнишье ябангүй, үдэшэ боложо байхада, Хориин аймагай центртэ хонохо гэжэ буубабди. Хүхюу намарые хүлеэжэ хүн зон олоншог, улицын хоёр хажуугаар өөдэ һөөргөө алхална. Тэдэнэй дунда харахада, тэбхэр улаан шарайтай дүшэ наһа гэшхэжэ табин тээшээ шахаһан, хатуу харын охиндо хамар дээрээ улайжа, ама ехээр халамгай, ахай Жамсуев хэбэртэй, алдаг оног алхалһаар, гэр тээшээ гэшхүүлнэ.

Арадань ябаһан залуушуул аман соогоо шэбэнэлдэн: „Ай яаһан хашартай архи тамхиниинь гээшэб даа! Аймагай центрын сельпое ахалжа түрүүлжэ ябаһан аад, амитан зоной харахада аягүй бэшэ юм за гү?“—гэжэ шэбир һабир гэлдэбэ.

Тэрэ нүхэрэй тухайда тиимэ үгэ дуулахадаа, „һонин юумэ һурагтай, һонор шэхэн шүрэгтэй“ гэжэ, үглөө үдэрынь үнжэн —центр дээрэхи сельпоень, сельпо соохи байдалыень, эд бараанайнь эрьюулгыень шэнжэн, ревизиин комиссиинь эдэбхи ямар байгаа юм ааб гэлдэнэбди.

Үглөө үдэрынь болоходо, Хориин сельпогой хоёр магазинда ябажа, үзэһэн хараһан юумээ өөдэнь хөөргэжэ үлүүшье болгонгүй, доошонь лаража дутуушье болгонгүй, элитэ сэхынь хэлэхэдэ эгээн иимэ байна: хүн зоной-гоо эрхые хүндэлһэн—хүдэлдэг магазинуудаа культурна болгоһон зүйл энэ хоёр магазинай хаанашье харагданагүй. Харин заһабари һэльбэлтэ нэгэшье хэгдээгүй, соорошоһон шэлтэй сонхо, халсаршаһан будагтай хана байба.

Энэ юун гээшэб? Арад амитанай абаха эдлэхэ алибаа хэрэгсэлэй юумые, Хориин сельпогой хоёр магазинаар дамжуулжа хангаха гэһэн найдалгатай, харюусалгата нүхэр Жамсуев халуун анхаралаа нэгэшье табяагүй, хатуу „харые“ барижархёод хамаг зоной гайхал боложо ябахадань, хажуугаарнь юун боложо байнаб? Эдэ магазинайнь эрхим һайн бараае, эли далдаар эжэл танил нүхэдтөө зээлеэр хубаажа үгөөд, зэмэгүй үнгэржэ байдагаа багадаа гэжэ, үшөө дээрэһээнь долоо мянган түхэриг үрилтэ хээд, нэгэшье мүнгэ бусаажа түлөөгүй Турневай тухайда юун гэжэ һанадаг юм ааб?—гэжэ гайхахаар байгаа һэн.

Энэ сельпогой ревизиин комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр Соморокoв өөрынгөө үнэхөөр арюун уялгые „үнэн зүрхэнһөө“ хэды хүндэлжэ һанадаг болобошье, долоо мянган түхэриг дэлёожорхиһон наймаалагша Турневай, бузар хэрэгые бултайлган арадай судтэ анжаруулха, мэдүүлхэ хүсэл зориггүй байгаа. Энээн дээрэһээнь хараад үзэхэдэ, ревизиин комиссиин түрүүлэгшэ Соморoковые энэ сельпогой үүдэндэ өөрынгөө „һүүл“ хабшуулжархиһон байгаа бэшэ юумаа гү?—гээд хэзээшье, хүн бүхэнэй зосоо хүйтэ даадаг байна.

Пекарнинь хабарһаа хойшо хаалтатай

Селенгын аймагай, Селен-Думын сельпогой пекарни хабарһаа хойшо хаалгаатай. Сельпогойнь түрүүлэгшэ И. Минеев, бухгалтер Дондоков гэгшэд бариһан талхаар хүдэлмэришэдые хангахын орондо, пекарниингаа гурилаар спекуляци хэжэ байна.

Тиихэдэнь, Селенгын райпотребсоюз энэ бузагай байдалые тэсэжэ, советскэ закон хазагайруулагшадые далдалжа байдагынь гайхалтай.

НЮТАГАЙХИД.

Харгы замда тусгаар анхарал

Арадай ажахые саашадань хүгжөөлгэдэ харгы замай хэды ехэ удхашанартай байһань эли. Гэбэшье, Иволгын, Яруунын, Кяхтын, Хориин аймагуудай хүтэлбэрилэгшэд мүнөө хүрэтэр тэрээниие ойлгоогүй байна. Дурсагдаһан аймагуудта харгы һайн гэжэ хэншье хэлэхэгүй. Харгы заһалгын хүдэлмэринүүдэйнь план табяадшье процент дүүргэгдээгүй байна.

1941 оной налогой учет эхилээ

1940 оной октябриин 15-һаа городто ба хүдөөдэ ажаһуудаг гражданинуудай налоговой учет эхилээ. Энэ хүдэлмэри 1941 оной январиин 15 болотор ябуулагдаха байна.

ЗАҺАБАРИ

«Б.-М Үнэн» газетын октябриин 20-ной 245 номерто толилогдоһон «Урган мандаһан арадай искусство» гэжэ статья соо, 2-дохи нюурай 6-дахи колонкын һүүлдэ, дороһоо 3-4 дэхи мүрнүүдэй һэлгэлдэжэ гараһаниие заһажа уншаха гэбэл: **«...буржуазна националистнууд болбол ураар дархалалга, һылзагын хэрэгые хосоруулһан юм.**

Тон нарин уралалга хэжэ шадаха...» гээд үргэлжэлүүлэн уншаха.

Зэмэтэндэнь хэмжээ абтаха байна.

Редакци.

Партийна пропагандын ябасаһаа—практическа хүдэлмэриин амжалта дулдыдана

«ВКП(б)-гэй историин хуряангы курс» хадаа большевистскэ кадрнуудые хүмүүжүүлхэ, тэдэнэрэй теоретическэ эрдэмые гүнзэгырүүлхэ ба идейнэ хатуужуулха хүсэнтүгэс зэбсэг мүн. ВКП(б)-гэй историие үзэлгэ болбол манай кадрнуудые социализмын түлөө тэмэсэлэй опытдоор баяжуулна, ниитын хүгжэлтын ба политическэ тэмэсэлэй законуудай эрдэмээр зэбсэглэнэ. Гадна, большевизмые шудалалга болбол практическа хүдэлмэриин амжалтануудые хангана.

«ВКП(б)-гэй историин хуряангы курсын» хэблэгдэн гараһанай һүүлээр, манай партийна ба партийнабэшэ большевигүүд, илангаяа хүтэлбэрилхы кадрнууд хадаа марксистско-ленинскэ теориие шудалжа, өөһэдынгөө политическэ эрдэмые нилээд дээшэлүүлээ.

Манай кадрнууд болбол политическэ эрдэмээ дээшэлүүлхэ, партиин героическа историие гүнзэгыгөөр шудалха гэжэ үнэн зүрхэнһөө оролдоно. Жэшээнь, хүсэд бэшэ мэдээнэй ёһоор, Улан-Удэ городой Центральна райондо 4 мянга шахуу хүн, тэрэ тоодо—1840 коммунистнууд партиин историие үзэжэ байна. 263 коммунистнууд «Хуряангы курсые» үзэжэ дүүргээ. ВКП(б)-гэй Центральна райком болбол большевистскэ партиин историие үзэгшэдтэ туһаламжа болгон, хэдэ-хэдэн хэмжээябуулгануудые бэелүүлээ: энэ оной март һараһаа эхилжэ 114 лекцинүүдые, 252 теоретическэ хөөрэлдөөнүүд ба 321 индивидуальна хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэбэ.

«ВКП(б)-гэй историин хуряангы курсые» үнэхөөр гүнзэгыгөөр үзэжэ байһан хүдэлмэрилэгшэд хадаа ажал хүдэлмэридөөшье амжалтануудые түйлана. Жэшээнь: Древлесхимсоюзай түрүүлэгшэ, партиин член нүхэр Вербицкий болбол «Хуряангы курсые» үзэжэ дүүргээд, мүнөө «Алхам урагшаа, хоёр алхам гэдэргээ» гэжэ, Ленинэй зохёолые үзэжэ байна. Тиихэтэй хамта, нүх. Вербицкий хадаа һүүлэй хоёр жэл соо ниитэ эрдэмэй үдэшын һургуулида һураһан байна. Эдэ бүгэдынгөө ашаар, нүх. Вербицкий болбол хүтэлбэрилэгшэ предприятиингаа хүдэлмэриие һайжаруулаа. Древлесхимсоюз хахад жэлэйгээ планиие 104% дүүргэбэ.

Авторемзаводой ахалагша механик, ВКП(б)-гэй член В. Г. Пешехов «Хуряангы курсые» үзэжэ дүүргээд, «Юу хэхэб» гэжэ Ленинэй зохёолые үзэжэ байна. Нүх. Пешехов үйлэдбэриингөөшье хүдэлмэриие һайнаар ябуулна. Авторемзавоод эрхим жэшээтэ хүдэлмэриингөө түлөө, октябриин 11-дэ болоһон стахановецуудай районно слет дээрэ дамжуулгын Улаан Туг абаба. Тэрэшэлэн нүх. Пешехов партийна ба ниитын хүдэлмэридэ активнаар хабаадалсана. Мүнөө агитатораар хүдэлмэрилнэ.

Манай түрүү интеллигенци—багшанар, врачнууд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба служащинар хадаа «ВКП(б)-гэй историин хуряангы курсые» ба марксизм-ленинизмын классигуудай зохёолнуудые саг үргэлжэ үзэнэд. Педагогическа хүдэлмэриин 30 жэлэй стажтай нүх. Болотова (№ 36 һургуулиин һургагша) «Хуряангы курсые» үзэжэ дүүргээд, В. И. Ленинэй зарим зохёолнуудые үзэжэ эхилэнхэй. БМАССР-эй Наркомземэй ахалагша агроном—хүдөө ажахын эрхим специалист нүх. Бардамов оролдосотойгоор шудална. Нүхэр Бардамов, өөрынгөө практическа хүдэлмэридэ амжалтануудые түйлаһанайгаа түлөө 1940 ондо Хүдөөажахын бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадаба. Республикын габьяата артист нүхэр Таров, республикын арадай артистнууд нүхэд Цыденжапов ба Балдано болбол Ленин-Сталинай зохёолнуудые хэрэглэн, большевистскэ партиин героическа историие гүнзэгыгөөр шудалжа байнад.

Гэхэтэй хамта, партийна пропагандадахи манай гол дутуунуудые тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Партиин зарим членүүд ба кандидадууд болбол «ВКП(б)-гэй историин хуряангы курсые» шудалнагүй гү, али тон удаанаар үзэнэ. Удаанаар үзэжэ байбашье һаа, тэрэнэйнь шанар муу байна. Хэды жэшээнүүдые харуулая:

БМАССР-эй СНК-гэй дэргэдэхи Автоуправлениин начальник, партиин член нүх. Шевченко хадаа «Хуряангы курсын» түрүүшын бүлэгүүдтэ хабаадаха асуудалнуудташье зүб харюу үгэжэ шадабагүй. «Алхам урагшаа, хоёр алхам гэдэргээ» гэжэ, В. И. Ленинэй зохёолой удхашанар тухай асуудалда нүхэр Шевченко иигэжэ харюусаба: «Ленинэй тус зохёол тухайда мэдэнэгүйб, зүгөөр, нүх. Ленин болбол гражданска дайнай үедэ, «хоёр алхам урагшаа, **алхам** гэдэргээ» гэжэ хэлэһыень һананаб.»

Гастрономой директор, 1926 онһоо хойшо партиин член нүх. Давыдов хоёр жэлэй торшо соо «Хуряангы курсын» миил гурбан бүлэгые уншаба. Тэрэ болбол политическэ эрдэмээ саашадань гүнзэгырүүлхые оролдоногүй, тиимэһээ, партийна ба ниитын хүдэлмэридэшье хабаадалсанагүй. Эдэ бүгэдын результадта тэрэнэй хүтэлбэрилдэг предприятинь тон хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилнэ.

Тус фактнууд юу харуулнаб гэбэл, манай зарим кадрнууд хадаа марксизм-ленинизмын теориие шудалалгада хайша хэрэгээр хандана, теоретическэ бэлэдхэлээ дээшэлүүлхые оролдоногүй, тиимэһээ, тэдэнэр практическа хүдэлмэридөөшье эрхим жэшээнүүдые харуулнагүй.

Иимэ ябадалые саашадаа тэсэжэ болохогүй.

Центральна районой олохон партийна организацинуудта (Бурмонголлес, Хлебозавод, Уһан-замай транспорт) партийна пропаганда һулаар ябуулагдана. Эхин парторганизациин хүтэлбэрилэгшэ бүхэн болбол коммунистнуудайгаа политическэ һуралсалыень саг үргэлжэ шалгаха, большевизмые шудалжа байһан нүхэдтэ үдэр бүриин туһаламжа үгэхэ уялгатай.

Зүгөөр, бидэнэр болбол «ВКП(б)-гэй хуряангы курсые» үзэлгөөр лэ хизаарлаха бэшэ ба, «хүн түрэлтэнөөр байгуулагдаһан бүхы баялигуудай эрдэмээр ухаан бодолоо баяжуулаад байхадаа, имагта тиихэдээ лэ—коммунист боложо шадагдаха» гэһэн, нүхэр Ленинэй заабариие һанаха ёһотойбди.

«Хуряангы курс» ба марксизм-ленинизмын зохёолнуудые үзэхэтэй хамта, коммунистнуудай культурна ба ниитэ эрдэмэй хэмжээе үргэдхэлгэ онсо удхашанартай.

Тэрэшэлэн, манай хүтэлбэрилхы кадрнуудые экономическа эрдэмдэ һургаха тухай асуудалые үргэнөөр табиха хэрэгтэй.

С. КОНОВАЛОВ—ВКП(б)-гэй, Улан-Удын Центральна райкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша.

Харюусалгата редактор Р. БИМБАЕВ

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Каландарашвили, 19. Телефоны: отв. редактора—3-23; секретариата—3-44; отделов партийной жизни, агитации и пропаганды—7-55 (2 зв.); экономического отдела—7-55; отдела писем—5-07; дежурного по редакции —5-07.

Н 4190 Типография НКМП БМАССР. 69